

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

Očitovanje na primjedbe i prijedloge dostavljene u sklopu javne rasprave o nacrtu Odluke o primicima radnika

23. lipnja 2014.

SADRŽAJ

UVOD	1
I. PREAMBULA.....	2
II. OPĆI ZAHTJEVI.....	3
III. SPECIFIČNI ZAHTJEVI.....	5

UVOD

25. travnja 2014. Hrvatska narodna banka na svojim je internetskim stranicama objavila nacrt Odluke o primicima radnika (u nastavku teksta: Nacrt).

Mišljenja, prijedlozi i primjedbe na predloženi tekst mogli su se dostaviti do 9. svibnja 2014. putem elektroničke pošte na adresu zoki@hnb.hr.

Tijekom te javne rasprave Hrvatskoj narodnoj banci primjedbe i prijedloge dostavile su dvije kreditne institucije:

- Jadranska banka d.d.
- Zagrebačka banka d.d.

Zaprimljene primjedbe i prijedlozi te očitovanja na njih prezentiraju se u nastavku dokumenta, grupirani prema pojedinim područjima Odluke o primicima radnika (u nastavku teksta: Odluka).

I. PREAMBULA

1. Preambula

1.a. *Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu*

Na temelju članka 102. stavka 2. točke 5. Zakona o kreditnim institucijama ("Narodne novine", br. 159/2013.) i članka 43. stavka 2. točke 9. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 75/2008. i 54/2013.) guverner Hrvatske narodne banke donosi

1.b. *Komentari u javnoj raspravi*

Predlaže se ispraviti pozivanje na Zakon o kreditnim institucijama u preambuli na način da se pozivanje na članak 102. zamijeni člankom 101.

1.c. *Očitovanje*

Primjedba prihvaćena. Potreba za ispravljanjem pozivanja uočena je tijekom naknadne provjere teksta.

II. OPĆI ZAHTJEVI

2. Otpremnine

2.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 2.

3) Varijabilni primici jesu primici koji ovise o uspješnosti radnika, poslovne jedinice i kreditne institucije ili o drugim ugovorenim kriterijima. U varijabilne primitke uključuje se i iznos otpremnine radniku u iznosu koji prelazi zakonom utvrđeni iznos.

2.b. Komentari u javnoj raspravi

Direktiva 2013/36/EU definira kako varijabilni primici odražavaju uspješnost koja je održiva i koja je prilagođena rizicima, kao i uspješnost koja nadmašuje standarde očekivane u skladu s radnim mjestom pojedinog radnika. Prema Odluci o primicima radnika ova je definicija proširena na način da se u varijabilne primitke dodatno uključuje i "iznos otpremnine radniku u iznosu koji prelazi zakonom utvrđeni iznos".

Kako bi se izbjeglo da kreditne institucije u RH podliježu striktnijem reguliranju obuhvata varijabilnih primitaka od onog kako je regulirano spomenutom Direktivom na razini drugih članica EU-a, predlaže se navedenu odredbu u cijelosti uskladiti s propisima EU-a. Također, napominje se da većina kreditnih institucija u RH djeluju kao društva kćeri matičnih društava u EU-u, čije se politike primitaka usklađuju s regulativom EU-a, pa se, zbog razlika u regulativama, onemogućuje primjena istih shema varijabilnih primitaka unutar grupacija i otežava usklađivanje prema regulatoru zemlje matične kreditne institucije.

Nadalje, u članku 8. stavku 2. točki 2. navodi se dodatno pojašnjenje primitka na način da svaki primitak radnika, u slučaju prestanka ugovornog odnosa s kreditnom institucijom, mora odražavati uspješnost postignutu u određenom razdoblju ili kažnjavati neuspjeh ili ponašanje neusklađeno s propisima ili internim aktima. Navedeno pojašnjenje svakog primitka, kada se pod pojmom primitka podrazumijeva otpremnina, kontradiktorno je pojmu otpremnine.

Stoga se predlaže isključiti otpremnine iz definicije primitaka.

2.c. Očitovanje

Jednaka je primjedba zaprimljena tijekom javne rasprave o nacrtu Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o primicima radnika te se na nju Hrvatska narodna banka (u nastavku teksta: HNB) očitovala u dokumentu objavljenom 31. prosinca 2013. No, za potrebe cjelovitog očitovanja na trenutačni nacrt propisa, ponavljaju se elementi iz prethodnog očitovanja.

Primjedba nije prihvaćena, uz sljedeće argumente:

1. Otpremnine se ni na koji način ne mogu isključiti iz definicije primitaka, budući da to izravno proizlazi iz propisa EU-a.

Primjerice, članak 94. stavak 1. točka (h) Direktive 2013/36/EU (odredba transponirana člankom 8. stavkom 2. točkom 2. Nacrta) uređuje postupanje s plaćanjima koja se odnose na

prijevremeni raskid ugovora. Nadalje, članak 450. stavak 1. točka (h) podtočke (v) i (vi) Uredbe (EU) br. 575/2013 eksplicitno navode otpremnine kao oblik primitaka koje je kreditna institucija dužna objaviti kao jednu od kvantitativnih informacija o politikama primitaka. Konačno, na osnovi Smjernica o politikama i praksama primitaka koje je u prosincu 2010. objavio Odbor europskih nadzornih tijela za bankarstvo, može se zaključiti da otpremnine čine varijabilni dio primitaka s obzirom na to da ih je potrebno uskladiti s rizicima.

Uzimajući navedeno u obzir, ne slažemo se s argumentom da predloženi tekst dovodi do "striktnijeg reguliranja" primitaka u Hrvatskoj. Također, nije jasno na koji način predloženi tekst "otežava usklađivanje prema regulatoru zemlje matične kreditne institucije", budući da su sve države članice EU-a dužne primjenjivati uredbe odnosno implementirati direktive EU-a.

2. HNB se ne slaže s tvrdnjom da je konceptu otpremnine kontradiktoran zahtjev da primici radnika u slučaju prestanka ugovornog odnosa s kreditnom institucijom moraju odražavati uspješnost postignutu u određenom razdoblju i kažnjavati neuspjeh ili ponašanje neusklađeno s propisima ili internim aktima.

Naime, ako se taj zahtjev ne ispunjava, radnik nije motiviran voditi računa o rizicima i ponašati se u skladu s propisima i internim aktima jer to neće utjecati na iznos njegove otpremnine u slučaju prestanka ugovornog odnosa. Štoviše, taj se radnik potiče na preuzimanje rizika koje prelazi razinu prihvatljivog rizika za kreditnu instituciju jer svojim pretjeranim preuzimanjem rizika može povećati svoje varijabilne primitke, bez da snosi monetarne posljedice ako se tako preuzeti rizici materijaliziraju.

Stoga niti tvrdnju niti prijedlog ne možemo prihvatiti.

III. SPECIFIČNI ZAHTJEVI

3. Instrumenti

3.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 11.

(7) Kreditna institucija dužna je značajan udio varijabilnog dijela primitaka, odgođenog i neodgođenog dijela, isplatiti u obliku instrumenata. Udio varijabilnog dijela primitaka koji će se isplatiti u obliku instrumenata određuje se u skladu s pozicijom i odgovornostima određenog radnika, iznosom varijabilnih primitaka tog radnika i količinom rizika koju taj radnik može preuzeti.

(8) Neovisno o stavku 7. ovog članka, najmanje 50% svakoga varijabilnog primitka mora se sastojati od instrumenata.

(9) Za ispunjavanje zahtjeva iz ove Odluke kreditna institucija kao instrumente može upotrijebiti:

- 1) redovne dionice kreditne institucije,
- 2) instrumente povezane s redovnim dionicama kreditne institucije, čija se vrijednost zasniva na tržišnoj cijeni dionice i koji imaju ugrađenu klauzulu kojom se najveća moguća vrijednost instrumenta ograničava na onu vrijednost koja je vrijedila na dan utvrđivanja primitaka,
- 3) redovne dionice kreditne institucije koja je izravno ili neizravno nadređena kreditnoj instituciji koja ispunjava zahtjeve iz ove Odluke,
- 4) instrumente povezane s redovnim dionicama kreditne institucije iz točke 3. ovog stavka, čija se vrijednost zasniva na tržišnoj cijeni dionice i koji imaju ugrađenu klauzulu kojom se najveća moguća vrijednost instrumenta ograničava na onu vrijednost koja je vrijedila na dan utvrđivanja primitaka,
- 5) instrumente iz Delegirane uredbe Komisije (EU) br. .../2014 od 12. ožujka 2014. o dopuni Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju kategorije instrumenata koji adekvatno odražavaju kreditnu kvalitetu institucije kao društva koje trajno posluje i primjereni su za primjenu za potrebe varijabilnih primitaka.

Kreditna institucija može upotrijebiti instrumente iz točaka 3. i 4. ovog stavka samo ako upravljanje kapitalom na razini grupe kreditnih institucija u kojoj je kreditna institucija članica onemogućuje ili značajno otežava upotrebu instrumenata koje je izdala sama kreditna institucija. Ako je u mogućnosti, kreditna je institucija dužna za ispunjavanje zahtjeva iz ove Odluke upotrijebiti odgovarajući odnos instrumenata iz točaka od 1. do 4. ovog stavka i instrumenata iz točke 5. ovog stavka.

3.b. Komentari u javnoj raspravi

Određenim vrstama instrumenata, koje se mogu upotrijebiti za isplatu varijabilnog primitka, ugrađena je klauzula "kojom se najveća moguća vrijednost instrumenta ograničava na onu vrijednost koja je vrijedila na dan utvrđivanja primitaka". Navedena klauzula shvaćena je na način da je na dan utvrđivanja primitaka ograničena vrijednost instrumenata opisanih u točkama 2. i 4., izražena u broju redovnih dionica iz točaka 1. i 3. Kada bi se ograničenje vrijednosti

odnosilo na monetarnu vrijednost redovnih dionica na dan utvrđivanja primitaka, navedena bi klauzula implicirala kako vrijednost obroka nagrade može biti samo manja (ako cijena pada) ili ista onoj na dan dodjele (ako cijena ostane ista ili raste). Smatra se da je smisao ugrađivanja ove klauzule u određene instrumente izbjegavanje neproporcionalnog rasta vrijednosti odgođenih primitaka u odnosu na rast cijene redovnih dionica koje se koriste za izračun vrijednosti, a ne ograničavanje rasta monetarno izražene vrijednosti ovakvih instrumenata u budućnosti. Uostalom, to bi bilo u koliziji s dugoročnim interesima/uspješnošću kreditne institucije, budući da bi na taj način iz odgođenih primitaka bio izbrisan poticaj na ostvarivanje dugoročne uspješnosti koja se ogleda u dugoročnom rastu vrijednosti redovnih dionica.

3.c. Očitovanje

S obzirom na to da je jednaka primjedba zaprimljena tijekom javne rasprave o nacrtu Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o primicima radnika te da se na nju HNB očitovao u dokumentu objavljenom 31. prosinca 2013., nije jasan zahtjev kojim se ponovno traži potvrda drugačijeg razumijevanja odredbe. No, za potrebe cjelovitog očitovanja na trenutačni nacrt propisa, ponavljaju se elementi iz prethodnog očitovanja.

Primjedba nije prihvaćena, uz sljedeće argumente:

Svrha uvjeta iz članka 11. stavka 9. Nacrta jest utvrđivanje takvih instrumenata čija cijena adekvatno odražava kreditnu kvalitetu kreditne institucije u redovnom poslovanju. Na taj način pad kreditne kvalitete dovodi do pada cijene instrumenata, što pak znači da radnik dobiva manji iznos primitaka, a upravo je povezivanje primitaka s rizicima jedna od osnovnih postavki ovog propisa.

Obratni slučaj – rast kreditne kvalitete i rast cijene instrumenata – rezultat je koji proizlazi iz varijabilnosti cijene instrumenata i nema svoju regulativnu svrhu. Kako bi spriječio izbjegavanje zahtjeva iz Odluke pri primjeni određenih instrumenata, HNB je uveo navedenu klauzulu u skladu s kojom će radnik dobiti u obliku instrumenata onaj iznos koji mu je inicijalno dodijeljen, uz mogućnost da se taj iznos smanji, i to samo kod onih instrumenata koji su povezani s drugim instrumentima.

Ponavljamo, pod uvjetom da u međuvremenu nije došlo do pogoršanja financijskog stanja kreditne institucije, radnik će dobiti onaj iznos u obliku instrumenata koji mu je inicijalno utvrđen. Stoga nije jasno na koji način činjenica da radnik nije dobio i ekstra-iznos na osnovi povećane vrijednosti instrumenata ugrožava dugoročne interese i uspješnost kreditne institucije.

Smatramo, dakle, da je tekst odredbi članka 11. stavka 9. točaka 2. i 4. jasan i opravdan – ograničava se vrijednost instrumenta, a ne broj dionica s kojima je taj instrument povezan.

4. Odnos instrumenata

4.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 3.a.

4.b. Komentari u javnoj raspravi

Nejasno je što se podrazumijeva pod stipulacijom "odgovarajući odnos instrumenata" na kraju članka 11. stavka 9. Odluke.

4.c. Očitovanje

S obzirom na to da je jednaka primjedba zaprimljena tijekom javne rasprave o nacrtu Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o primicima radnika te da se na nju HNB očitovao u dokumentu objavljenom 31. prosinca 2013., nije jasan zahtjev kojim se ponovno traži pojašnjenje odredbe. No, za potrebe cjelovitog očitovanja na trenutačni nacrt propisa, ponavljaju se elementi iz prethodnog očitovanja.

Ako je kreditna institucija u mogućnosti – dakle, ako na raspolaganju ima više vrsta instrumenata – za ispunjavanje zahtjeva iz Odluke ne smije upotrebljavati samo jednu vrstu instrumenata, nego treba upotrebljavati više vrsta instrumenata. Konkretno, treba upotrebljavati instrumente iz točaka od 1. do 4. i instrumente iz točke 5. u odnosu koji odgovara njezinoj specifičnoj situaciji.